

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Historia de España Contemporánea		Código	710G01039
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Velasco Souto, Carlos Francisco	Correo electrónico	carlos.velasco@udc.es	
Profesorado	Velasco Souto, Carlos Francisco	Correo electrónico	carlos.velasco@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Presentación y análisis de las líneas básicas de la evolución histórica de España en la etapa contemporánea, haciendo hincapié en el carácter plural de la formación social española.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecer as metodoloxías e ferramentas adecuadas para a elaboración de traballos.		A11 A20 A23 A24 A25	B1 B2 B3 B4 B5
Coñecer as fontes de información utilizadas na Historia de España Contemporánea.		A4	B1 B2 B3
Aprender a expor oralmente e por escrito.			B3 C1 C9
Promover a través do coñecemento un mellor exercicio da cidadanía.			C4 C6 C7
Tomar consciencia da necesidade de unha aprendizaxe continua.			C7 C8 C9
Coñecer os acontecimentos e procesos mais relevantes na Historia Contemporánea de España.		A1 A2 A3	
Coñecer as continuidades e mudanzas na Historia de España Contemporánea.		A6 A7 A8	
		A6 A7 A8	

	A4 A20 A23 A24	B1 B2 B3	
	A1 A2 A3		
	A11 A20 A23 A24 B5	B1 B2 B3 B4	
		B3	C1 C9
			C4 C6 C7
			C7 C8 C9

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Crise do Antigo Rexime, construcción do Estado Liberal e Revolución Burguesa (1808-1874).	I.1. Guerra e revolución (1808-1814): reformismo e revolución política. I.2. A crise definitiva do Antigo Regime e a quebra da monarquía absoluta (1814-1833). I.3. O período isabelino: Rexencias e construcción do Estado liberal (1833-1868). I.4. A Revolución Burguesa en España. Do estancamiento económico á expansión capitalista. I.5. O sexenio democrático(1868-1874). A I República.
II. A I Restauración(1874-1923).	II.1. A I Restauración monárquica: configuración do rexime e bloco oligárquico de poder (1874-1923). A crise do parlamentarismo(desde 1914). II.2. As realidades socio-económicas da Restauración(1874-1923). Movemento obreiro e cuestión social.
III. Ditadura, Repùblica e Guerra Civil (1923-1939).	III.1. A Ditadura de Primo de Rivera e a "dictablanda" (1923-1931). III.2. A II República (1931-1936). Democracia, reformismo e ascenso do bloco social subalterno. III.3. O golpe de estado reacionario e a Guerra Civil (1936-1939).
IV. Franquismo, Transición Democrática e II Restauración (1936-2000)	IV.1. A ditadura franquista(1939-1975). IV.2. A Transición Democrática (1976-1981). IV.3 O rexime monárquico-parlamentar da II Restauración.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A1 A2 A3 A6 A7 A8 B1 B3 B4 B10 B11 C4 C6 C7	0	40	40

Sesión maxistral	A2 A6 A7 A8 B3 B7 B11 B16 B21 C1 C4 C6 C7	21	0	21
Discusión dirixida	A2 A3 A6 A7 A8 B1 B3 B5 B8 B10 B22 C1	11	8	19
Traballos tutelados	A2 A6 A7 A8 A11 B1 B2 B3 B4 C1 C6 C8 C9	6	50	56
Proba obxectiva	A2 A6 A7 A8 B10 B11 C1	2	0	2
Análise de fontes documentais	A1 A2 A4 A6 A7 A11 A20 A23 A24 B1 B3 B4 B5 C6	0	10	10
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Lecturas	Lectura por conta do alumno de monografías ou outro material bibliográfico seleccionado e recomendado polo profesor. Estas lecturas estarán relacionadas preferentemente coas propostas do temario de "Historia de España Contemporánea";.
Sesión maxistral	Exposicións explicativas realizadas polo profesor sobre cuestións fulcrais relacionadas co temario de "Historia de España Contemporánea".
Discusión dirixida	Debate na aula com base nos contidos de materiais previamente seleccionados e distribuídos polo profesor e preparados polos alumnos em horas non presenciais; ou bien sobre as exposicións orais de carácter monográfico e individualizado que realizarem os alumnos na aula. O profesor orientará a discusión en que deberán participar todos os alumnos sen excepción, o que implica a asistencia obligatoria ás aulas interactivas. Os alumnos en situación de dispensa académica realizarán esta actividade no gabinete do profesor, debatendo e dialogando con ele conforme un cronograma previamente combinado.
Traballos tutelados	Consisten en traballos individuais feitos polos alumnos sobre temas do programa de "Historia de España Contemporánea" ou otros temas por eles escollidos. Para a súa realización cada alumno deberá consultar bibliografía especializada e/ou fontes documentais e seguir as pautas dadas polo profesor. O alumno deberá ir presentando periódicamente ao profesor, mediante cronograma previamente establecido, os avances realizados na confección do trabalho, a fin de que o dito profesor faga o seguimento do mesmo.
Proba obxectiva	Consiste nun exame escrito acerca dos contidos de "Historia de España Contemporánea", estudiados durante o curso.
Análise de fontes documentais	Consulta, por parte do alumno, de fontes históricas documentais propias de "Historia de España Contemporánea", para se iniciar no seu coñecemento e na metodoloxía aplicada a elas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción

Traballos tutelados Proba obxectiva	Na realización dos "traballos tutelados" dentro da materia "Historia de España Contemporánea", o profesor instruirá o alumno nas metodoloxías aplicábeis, proporcionará referencias bibliográficas de carácter xeral, e fará un acompañamento periódico do traballo. Ao alumno corresponderá completar a relación bibliográfica nunha primeira fase de prospectiva e achegamento á información, ben como elaborar o traballo consoante un esquema que haberá de ser presentado previamente ao profesor. A respeito da "proba obxectiva" o profesor deberá informar sobre a modalidade de exame a realizar na materia de "Historia de España Contemporánea" e sobre os criterios de valoración. Tamén corresponderá ao profesor esclarecer calquera dúbida sobre a formulación das preguntas, os temas e, en xeral, a materia obxecto de exame.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Discusión dirixida	A2 A3 A6 A7 A8 B1 B3 B5 B8 B10 B22 C1	A avaliación desta actividade será feita exclusivamente sobre a base das intervencións dos alumnos no debate. Valorizarse a capacidade do alumno para argumentar de maneira organizada e fundamentada, e para contrastar a opinión propia coa dos compañeiros/as.	20
Traballos tutelados	A2 A6 A7 A8 A11 B1 B2 B3 B4 C1 C6 C8 C9	Será obxecto de estimación a abordaxe e estruturación do tema, a organización da información e mais a bibliografía consultada.	40
Proba obxectiva	A2 A6 A7 A8 B10 B11 C1	Valorizaranse de xeito preferente as respuestas dos alumnos, a articulación da exposición e mais a adecuación ás cuestións formuladas.	40

Observacións avaliación

1. Serán requisitos imprescindíbeis para aprobar a materia superar a "proba obxetiva" e ter entregado en tempo e forma as actividades encargadas durante o curso. Caso da suma das cualificacións ultrapasar os cinco puntos sem se terem alcanzado un mínimo do dous na proba obxetiva, farase constar como cualificación final 4,9 implicando a reprobación da materia.
2. Serán avaliados os alumnos/as que asistiren á proba objetiva e entregaren o traballo tutelado. Onde non, serán considerados como non presentados.
3. As faltas de ortografía (grallas), cando graves e reiteradas, pueden ser motivo de reprobación automática. En calquera caso suporán unha diminución da cualificación final.
4. Os alumnos/as en situación de matrícula a tempo parcial ou dispensa académica deberán realizar os mesmos traballos e probas que os estudiantes suxeitos á matrícula ordinaria, conforme as variantes para eles establecidas no apartado das metodoloxías.
5. Na "segunda oportunidade" de xullo, e sucesivas, serán avaliadas unicamente aquelas metodoloxías que nom tiverem sido superadas na primeira oportunidade, conservándose para as restantes metodoloxías as cualificacións obtidas en xuño.
6. Na "segunda oportunidade" de xullo, e sucesivas, a avaliación da actividade "Discusión dirixida" será realizada sobre a base da presentación, por parte do alumno/a, de resumos ou comentarios dos materiais objeto de debate na dita actividade ao longo do curso.
7. Todos os alumnos/as matriculados na materia (incluídos os que a tiveren pendente de cursos anteriores) deberán entregar unha ficha con foto actualizada a fin de facilitar o seguimento e consigna das súas actividades por parte do profesor.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Artola, M. (1973). La burguesía revolucionaria(1808-1869).. Madrid, Alianza.- Avilés Farré, J (et ali). (2002). Historia política 1875-1939.. Madrid, Ediciones Istmo.- Bahamonde, A y Martínez, J.A. (1998). Historia de España siglo XIX.. Madrid, Cátedra- Carreras, A. (1990). Industrialización española. Estudios de historia cuantitativa.. Madrid- Comín Comín, F. (1988). Hacienda y economía en la España contemporánea (1800-1936).. Madrid.- Esdail, Ch. (2001). La quiebra del liberalismo(1808-1936).. Barcelona, Crítica.- Fontana, J. (2009). La época del liberalismo.. Madrid, Marcial Pons-Crítica.- Jover Zamora, J. M ª (2001). España: Sociedad, Política y Civilización, (Siglos XIX-XX). Barcelona, Areté- Juliá, S., García Delgado, J.L., Jiménez, J.C., Fusi, J.P. (2007). La España del siglo XX.. Madrid, Marcial Pons- Martínez, J.A. (1999). Historia de España. Siglo XX (1939-1996). . Madrid, Cátedra- Martínez Cuadrado, M. (1991). La burguesía conservadora (1874-1931).. Madrid, Alianza.- Paredes, J. (Coord.). (2004). Historia de España. Siglo XX.. Barcelona, Ariel.- Casanova, J. (2009). Historia de España en el siglo XX. Barcelona, Ariel- Solé Tura, J. y Aja, E. (2009). Constituciones y períodos constituyentes en España (1808-1936). Madrid, Siglo XXI

Bibliografía complementaria	- () . - Álvarez Junco, J. (2001). Mater Dolorosa. La idea de España en el siglo XIX.. Madrid, Taurus. - Bardavio, J. (2009). Crónica de la Transición, 1973-1978.. Ediciones B. - Bernal García, F. (2010). El sindicalismo vertical. Burocracia, control laboral y representación de intereses en la España franquista (1936-1951).. - Cacho Viu, V. (1962). La Institución Libre de Enseñanza. Orígenes y etapa universitaria (1860-1881).. Madrid - Capel, R. M. (1986). El trabajo y la educación de la mujer en España.. Madrid, MTSS. - Casanova, J. (2009). República y guerra civil.. Madrid, Marcial Pons-Crítica - Castells, L.(Ed.). (1995). La historia de la vida cotidiana. Ayer, n º 19. Madrid. - Gil Novales, A. (Ed.). (2001). La revolución liberal.. Madrid, edición del Orto. - Malefakis, E. (1971). Reforma agraria y revolución campesina en la España del siglo XX.. Barcelona, Ariel. - Lida, C. (1995). Antecedentes y desarrollo del movimiento obrero español (1835-1888). . Madrid. - Puelles Benítez, M. de. (2008). Modernidad, republicanismo y democracia: una historia de la educación en España.. - Moradiellos, E. (2000). La España de Franco(1939-1975). Política y sociedad.. Madrid, Síntesis. - Riquer, Borja de. (2009). La dictadura de Franco.. Madrid, Marcial Pons-Crítica. - Tuñón de Lara, M. (1976). La Segunda República. 2 vol.. Madrid, Siglo XXI. - Tussell, J. (2007). La transición a la democracia (España 1975-1982).. Espasa. - Winston, C. m. (1989). La clase trabajadora y la derecha en España. . Madrid, Cátedra. - Cañellas Mas, A (ed.). (2013). Conservadores y tradicionalistas en la España del s. XX.. - Luengo, F, Aizpuru, M. (2013). La segunda república y la guerra civil. . - Menéndez Alzamora, M., Robles Egea, A., (ed.). (2013). Pensamiento político en la España contemporánea.. - Forcadell Álvarez, Carlos y Suárez Cortina, Manuel (2015). La Restauración y la República 1874-1936.. Madrid,Marcial Pons. - Casanova, Julián (2014). Historia de España Vol. 8: República y Guerra Civil. . Madrid,Marcial Pons. - Orduña Rebollo, Enrique. (2015). Historia del Estado español.. Madrid,Marcial Pons. - Saz, Ismael y Pérez Ledesma, Manuel (2015). Del franquismo a la democracia.. Madrid, Marcial Pons. - Navarro, V. (2002). Bienestar insuficiente, democracia incompleta. Sobre lo que no se habla en nuestro país.. Barcelona, Anagrama - Gallego, F. (2008). El mito de la Transición. La crisis del franquismo y los orígenes de la democracia (1973-1977). Barcelona, Crítica

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar previamente

Introducción á Historia/710G01002

Literatura Española/710G01010

Historia Antiga/710G01091

Historia Medieval/710G01016

Historia de América e da Expansión Europea/710G01021

Historia Moderna/710G01024

Antropoloxía Social e Problemas Actuais/710G01025

Historia Contemporánea/710G01026

Arte Contemporánea/710G01028

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Historia de Galicia/710G01041

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías